

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Василь ШЕЙКО

_____ (підпис)

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для здобуття ступеня **бакалавра** для осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план

Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
освітня програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

Розглянуто і затверджено
на засіданні
Ради факультету
сценічного мистецтва
Протокол № _____
від _____ 2022 року

Харків – 2022

Фаховий іспит проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання у ЗВО досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку з відповідного напрямку.

Під час випробування абітурієнт повинен проявити

Знання:

- основних етапів еволюції професії актора драматичного театру та кіно,
- історії вітчизняного і світового театру та кіно, драматургії та світової літератури,
- історії написання літературних творів, виконуваних абітурієнтом під час випробування,
- театральної термінології та літератури за фахом,
- основ теорії сценічного мистецтва.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори;
- виявляти специфічні особливості літературної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати жанрові особливості при їх втіленнях за допомогою (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси),
- співати, рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- акторського перевтілення,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів органічної дії;
- м'язового звільнення;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння певними навиками технічних засобів виразності звуку, тембру, голоса, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

Фаховий іспит передбачає перевірку знань, умінь та навичок абітурієнтів з двох дисциплін: **«Акторська майстерність»** та **«Теорія театрального та кіномистецтва»**.

Складання випробування з **«Акторської майстерності»** передбачає:

- читання одного з чотирьох творів (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси);
- виконання пісні й танця (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором ;

Складання випробування з **«Теорії театрального та кіномистецтва»** передбачає перевірку теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- Джерела професії в її історичному розвитку
- Актор та його природні дані
- Прості сюжетні імпровізації на теми взаємовідносин живих мислячих істот, людей між собою та існуючої флори і фауни
- Прості сюжетні імпровізації на теми особливостей способу мислення, поведінки, почуттів власного «Я» первісної людини
- Прості та складні сюжетні імпровізації різних видів та жанрів.
- Прості та складні сюжетні імпровізації на основі способу мислення, поведінки, почуттів людей реального середовища існування сьогодення
- Прості та складні сюжетні імпровізації на теми різних історичних епох
- Техніка і технологія роботи актора в драматургії реалістично-психологічного театру.
- Робота актора за методом Євгенія Вахтангова.
- Робота актора за методом В.Є. Меєрхольда.
- Робота актора за методом Бертольда Брехта.
- Робота актора за методом Леся Курбаса.
- Робота актора за методом Єжи Гротовського.
- Робота актора за методом українського театру корифеїв.
- Специфіка роботи актора в жанрі м'юзікла і рок-опери.
- Сучасні тенденції в роботі актора.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) з кожної дисципліни.

Структура оцінки з кожної дисципліни

Випробування	Бали
Дисципліна «Акторська майстерність»	
1. читання одного з чотирьох творів:	0-28
уривок з прози	
вірш	
байка	
монолог з п'єси	
2. виконання пісні й танця (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором	
пісня	0-11
танець	0-11
Загальна сума	0-50
Дисципліна «Теорія театрального та кіномистецтва»	
1. Джерела професії в її історичному розвитку	0-3
2. Актор та його природні дані	0-3
3. Прості сюжетні імпровізації на теми взаємовідносин живих мислячих істот, людей між собою та існуючої флори і фауни	0-3
4. Прості сюжетні імпровізації на теми особливостей способу мислення, поведінки, почуттів власного «Я» первісної людини	0-3

5.Прості та складні сюжетні імпровізації різних видів та жанрів.	0-3
6.Прості та складні сюжетні імпровізації на основі способу мислення, поведінки, почуттів людей реального середовища існування сьогодення	0-3
7.Прості та складні сюжетні імпровізації на теми різних історичних епох	0-3
8. Техніка і технологія роботи актора в драматургії реалістично-психологічного театру.	0-3
9. Робота актора за методом Євгенія Вахтангова.	0-4
10. Робота актора за методом В.Є. Меєрхольда.	0-3
11. Робота актора за методом Бертольда Брехта.	0-3
12. Робота актора за методом Леся Курбаса.	0-3
13. Робота актора за методом Єжи Гротовського.	0-4
14. Робота актора за методом українського театру корифеїв.	0-3
15. Специфіка роботи актора в жанрі м'юзікла і рок-опери.	0-3
16. Сучасні тенденції в роботі актора.	0-3
Загальна сума	0-50

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБИТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2022 РОЦІ
на спеціальність «Сценічне мистецтво»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Не може пояснити мотивацію вибору професії актора.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Не володіє на елементарному рівні знаннями з основ теорії театрального мистецтва.

	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє практичними навичками на елементарному рівні грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери; пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
<p>2. Середній 124 - 149 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Здатний відтворити незначну частину матеріалу не репродуктивному рівні, але показав обмежений рівень знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний навести окремі приклади за допомогою екзаменатора, але показав обмежений рівень знань з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Недостатньо володіє знаннями з основ теорії театрального мистецтва.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний відтворити основну частину матеріалу, демонструє окремі практичні навички, але недостатньо володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, може наводити окремі власні приклади на підтвердження окремих суджень, відносно елементарних знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>

	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, володіє навичками мистецького аналізу на рівні цілісного уявлення про певні явища, здатний виправляти допущені помилки та добирати аргументи на підтвердження власного судження та висновку. Володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва, але недостатньо виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва, але не досить виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Переконливо та аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора, спираючись на глибокі знання про неї.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва,</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє володіння практичними навичками з фаху на дуже високому рівні. Грамотно і виразно виконує за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери, пластично рухається та танцює під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідає на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.</p>

Абітурієнти, які отримали під час фахового іспиту хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ОБОВ'ЯЗКОВІ ТВОРИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Брехт Б. "Матінка Кураж та її діти".
2. Мольєр Ж.-Б. "Тартюф"
3. Українка Л. "Лісова пісня"
4. Франко І. "Украдене щастя".
5. Шекспір У. "Ромео і Джульєтта"

ОБОВ'ЯЗКОВІ КІНОФІЛЬМИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Осика Л. «Захар Беркут» (український кінофільм)
2. Фелліні Ф. «Джульєтта і духи» (італійський кінофільм)
3. Лелюш К. «Жити, щоби жити» (французький кінофільм)
4. Кубрик С. «Спартак» (американський кінофільм)
5. Куросава А. "Геній дзюдо" (японський кінофільм)

ЛІТЕРАТУРА

1. Берсенев И. Об актерском искусстве / И.Берсенев. Сборник статей.– М.:Искусство, 1961.–349с.
2. Брехт Б. О театре. Сборник статей / Б.Брехт. – М.: Искусство, 1960–363с.
3. Вахтангов Е. Материалы и статьи / Е. Вахтангов. – М.: Искусство, 1989. – 310 с.
4. Жуве Л. Мысли о театре / Л. Жуве. – М.: Искусство, 1960. – 298с.
5. Захава В. Мастерство актера и режисера / В. Захава. – М.: Искусство, 1978. – 334с.
6. Кнебель М.И. О действенном анализе пьесы и роли / М.И. Кнебель. – будь-яке ви-дання.
7. Корифеї українського театру: Зб. статей. – К., 1982.
8. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього / Н.М.Корнієнко.- К.1998.
9. Корогодський З.Я. Етюди і школа / З.Я. Корогодский.–М., 1975.
10. Кристи Г.С. Воспитание актера школы К.С. Станиславского / Г.С.Кристи.– будь-яке видання.
11. Курбас Л. Спогади / Л.Курбас.–К.:Мистецтво,1969.-373с.
12. Немирович-Данченко В. О творчестве актера / В.Немирович-Данченко. –М.: Искус-ство, 1984.-623с.
13. Мейерхольд В. Статті, письма, речи, беседы. В 2-х томах / В. Мейерхольд. – М.: Искусство, 1968.
14. Станиславский К. Моя жизнь в искусстве / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1983. – 424 с.
15. Станиславский К. Работа актера над собой. Ч. 1. / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1983. – 398 с.
16. Станиславский К. Работа актера над собой. Ч. 2. / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1951. – 666 с.

17. Терещенко В. Как поступить в театральный институт. Советы и рекомендации / В. Терещенко.—М.,2002.
18. Чехов М. Литературное наследие. В двух томах. / М. Чехов. Т. 2. (Об искусстве актера). – М.: Искусство, 1986. – 560 с.